

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

МАТЕРІАЛИ

X Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених
присвяченої 30-річчю створення кафедри філософії, соціології та менеджменту
соціокультурної діяльності та 205-річчю Університету Ушинського

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

МАТЕРІАЛИ

**X Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених
присвяченої 30-річчю створення кафедри філософії, соціології та менеджменту
соціокультурної діяльності та 205-річчю Університету Ушинського**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 22-23 квітня 2022 року)

Одеса -2022

«Освіта та соціалізація особистості»

22-23 квітня 2022 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

вчителя Конфуція та підтримує традиційні цінності в сучасному Китаї, цей тип політика, менеджера та вчителя, який може забезпечити стабільність суспільства. Досвід сучасної процвітаючої країни в галузі освіти заслуговує на ретельне вивчення та впровадження в українській реальності. У навчальних закладах готуються майбутні громадяни з твердими етичними поглядами, які можуть протистояти руйнівному соціальному процесу. У навчальному процесі ставка зроблена на моральній, присвяченій своїм діловим людям та патріотам країни.

Врайт Галина Яківна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»,

Гавриш Ніколь Євгенівна – студентка 2-го курсу спеціальності культурології, соціально-гуманітарного факультету ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

МІЖКУЛЬТУРНІ КОНФЛІКТИ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Усе в суспільстві є циклічним. Особливо якщо це стосується взаємодій у суспільстві. У людей є потреба до спілкування, а саме передання будь-якої інформації, почуттів, знакових систем. Зараз ми маємо справу з міжкультурним спілкуванням через те, що спілкуємося з представниками інших культур або національних спільнот.

Вивчаючи культуру та соціум, ми знаємо, що об'єктом міжкультурної комунікації є спілкування різних етнічних груп чи спільнот. В той час як предметом вивчення є норми, цінності, вербальне та невербальне спілкування та стереотипи інших культур. В той час завданням міжкультурної комунікації є формування компетентності, свідомості та знань, що знадобляться у процесі спілкування, з метою уникнення конфліктів та створення сприятливих умов між співрозмовниками. Бо володіти мовою недостатньо для успішної комунікації, через необхідність гармонійного поєднання культурного та мовного кодів.

Входячи до іншого культурного простору, індивід може стикатися з низкою непорозумінь чи культурних розбіжностей. Опинившись у чужому культурному середовищі, відчувається психологічний дискомфорт, невпевненість, що викликано нерозумінням нових правил у соціумі. Людина завжди є носієм деяких культурних норм, а ці норми проявляються в її поведінці автоматично, тому індивід може стати суб'єктом міжкультурного конфлікту в результаті випадкового інциденту, при цьому об'єктом, стає особа чи річ, що володіють різним статусом в даних культурах, через що у представників культур різне ставлення до об'єкта.

Проблема в тому, що володіючи всіма мовними навичками або інформацією з життя народу, суперечка може статися. Наш партнер має своє

бачення, а ми – інше, звідки й може виникнути міжкультурний конфлікт. І пам'ятаємо, що «чисто» міжкультурних конфліктів не існує.

Перейдемо до такого поняття як міжкультурний конфлікт. Зіткнення культур - це особливий різновид культурного контакту, під час якого відбувається конфронтація індивідів або груп, що мають відмінності в культурних аспектах життя. Науковці виділяють основні причини конфліктів у міжкультурній комунікації: неточне розуміння вербальних посилів, невірне декодування невербалістики, накладання культурних кодів, невідповідність поведінки співрозмовника іншої культури. Також виділяють види міжнаціональних конфліктів як: соціально-економічні, культурно-мовні, етнодемографічні, історичні, міжрелігійні, ціннісні. Мотивами етнічних конфліктів є конкуренція, дискримінація національно-територіальні мотиви, відстоювання власних цінностей.

Шляхи подолання конфліктів. Виділяють три основних шляхи розв'язання етнічних конфліктів:

Перше, це є застосування правових механізмів (за допомогою зміни законодавства, зміни соціальної структури);

друге – переговори як основна форма участі психологів у конфліктологічній службі;

і третім є інформаційний шлях, що передбачає:

– взаємний обмін інформацією між групами за дотримання умов, які сприятимуть зміні ситуації. Психологи повинні брати участь у виборі способів подачі інформації у ЗМІ при висвітленні гострих конфліктів;

– підвищення психологічної компетентності представників конфліктуючих груп за допомогою ознайомлення з соціально-психологічною інформацією, що сприяє появі таких уявлень про процеси, які зумовлюють вплив на міжетнічні відносини; психологічне розуміння конфлікту;

– передача інформації про схоже та відмінне між різними культурами та їх представниками.

На мою думку, вдалим шляхом подолання конфлікту був би толерантний підхід в міжкультурній комунікації. Він означає, що культурні особливості індивіда або групи - це одні з багатьох особливостей і вони не можуть підпорядкувати собі інші. Толерантний підхід виступає як умова збереження відмінностей, як право на відмінність, несхожість. Таким чином чужа культура сприймається на основі порівняння елементів культури з аналогічними елементами власної, не заперечуючи її. Звісно, що увесь соціум не піддався б такому методу, але може згодом так і буде.

Міжкультурні конфлікти були, є і будуть. А от в якій формі, залежить від індивіда чи груп з яким сталася суперечка. Слід завжди зважати на те, що ми різні і сприйняття культур, світу також. Конфлікти вирішуються і будуть вирішені в процесі аналізу та подолання вогнища непорозумінь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонов В.І., Ямпілова З.С. Проблемастереотипів як один з бар'єрів в контексті комунікації культур // Українаі Захід: діалог культур. К., 1999. Вип.

2. Баришніков Н.В. Професійна міжкультурна комунікація. Х., 2010.
3. Загороднова В. Ф. Основи міжкультурної комунікації : навч. посібник. Бердянськ : БДПУ, 2018. 314 с.
4. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 288 с. (Серія «Альма-матер»)
5. Садохін А.П., Грушевіцкая Т.Г. Культурологія. Теорія культури. // М.: Юніті-ДАНА, 2004;
6. Ситар К. С., Когделл Р.Т. Основи міжкультурної комунікації // Людина. 1992. № 2-5.
7. Спілкування. Мовна свідомість. Міжкультурна комунікація. - Збірник статей. / Під ред. Л.М. Виноградова. // Калуга, 2005;
8. Персикова Т.Н. Міжкультурна комунікація та корпоративна культура, 2002.

Врайт Галина Яківна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»,

Кадієвська Ірина Аркадіївна – доктор філософських наук, професор, зав. кафедри філософії, політології та права Одеської державної академії будівництва та архітектури.

ОСВІТА ЯК ПРОВІДНИЙ ЧИННИК ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ

Освіта є унікальною сферою суспільного життя. Її роль та значення в історичному розвитку важко переоцінити. Як відомо, становлення особистості залежить від тих моральних цінностей, які закладені в освітню парадигму. Саме тому надзвичайно важливо, щоб у вітчизняній освіті домінували вищі духовні цінності, а виховання було спрямоване на розвиток самостійної, вільної та гуманної особистості. Ні для кого не секрет, що із початком світової пандемії COVID19 у 2020 році наше суспільство зіткнулось із цілою низкою надзвичайно складних проблем. Серед них можна окремо виділити стрімке загострення кризових явищ в освітній сфері. Справа в тому, що ще задовго до пандемії у вітчизняній освіті вже проявились різноманітні проблеми пов'язані із реформуванням цієї сфери суспільного життя. Економічні негаразди та структурна дезорганізація, на жаль, досить швидко призвели до масової реорганізації та помітних скорочень професорсько-викладацького складу у більшості ВНЗ нашої держави. На період початку пандемії вітчизняна освіта опинилась не готовою терміново перейти до дистанційної форми навчання. Точніше сам перехід відбувся, але освітянам не вдалось уникнути таких проблем, як зниження якості навчання, погіршення загальної дисципліни та поступового поглиблення розриву між викладачами та студентами. Безумовно